

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гуманітарно-педагогічний факультет

“19” червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ПОРІВНЯЛЬНЕ КОНСТИТУЦІЙНЕ ТА МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО

Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Спеціальність С3 Міжнародні відносини

Освітня програма Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Факультет Гуманітарно-педагогічний

Розробник: Івченко Б.-Ю.В., к.ю.н

Київ - 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Порівняльне конституційне та міжнародне публічне право є обов'язковою дисципліною у рамках освітньої програми з міжнародних відносин, яка сприяє формуванню глибокого розуміння основних концепцій і правових інститутів у сфері конституційного та міжнародного публічного права. В рамках курсу студенти ознайомлюються з порівняльним аналізом конституційних систем різних країн, особливостями конституційного процесу, правовими засадниками державної влади, а також з міжнародно-правовими механізмами регулювання суспільних відносин. Значну увагу приділяється вивченню правових основ міжнародних організацій, прав і свобод людини у глобальному контексті, а також принципам і нормам міжнародного публічного права. Навчання має прикладну спрямованість, сприяючи формуванню здатності аналізувати та застосовувати правові норми у міжнародних та національних контекстах, що є необхідним для підготовки фахівців у сфері міжнародних відносин та суспільних комунікацій.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Першого (бакалаврського) ОП
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С3 Міжнародні відносини
Освітня програма	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Факультет/ННІ	Гуманітарно-педагогічний

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	-
Семестр	1	-
Лекційні заняття	30 год.	-
Лабораторні роботи	-	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	-
Самостійна робота	30 год.	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-
Форма контролю	Екзамен	-

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Мета дисципліни полягає у формуванні у студентів систематизованих знань про основи конституційного та міжнародного публічного права, їхню історію, принципи та механізми функціонування, а також у розвитку здатності аналізувати правові системи у міжнародному контексті, застосовувати правові норми у практичних ситуаціях та орієнтуватися у сучасних правових викликах і тенденціях світової спільноти.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Порівняльне конституційне та міжнародне публічне право» (за їх наявності) ОК9 Теорія та історія держави, права і політичних вчень

Набуття компетентностей

ЗК1 — Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України

ЗК2 — Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК4 — Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК5 — Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК6 — Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК7 — Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК8 — Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК12 — Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК13 — Здатність бути критичним і самокритичним

СК1 — Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій

СК2 — Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному

СК3 — Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях

СК4 — Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень

СК5 — Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав

СК10 — Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути

Програмні результати навчання

РН9 — Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації

РН15 — Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Модуль 1. Конституційне право в міжнародному контексті: теоретичні засади та порівняльний аналіз												
Тема 1. Основи конституційного права та його роль у державній системі	5	-	-	-	15	20	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Міжнародні документи з прав людини та їх вплив на конституційне право	5	-	-	15	-	20	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Методи порівняльного аналізу конституційних систем	5	-	-	-	3	8	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 1	15	0	0	15	18	48	-	-	-	-	-	-
Модуль 2. Практичне застосування міжнародного та конституційного права у регулюванні суспільних відносин												
Тема 1. Аналіз сучасних практик застосування конституційних норм та міжнародних стандартів у правозастосовчій діяльності	5	-	-	15	12	32	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Механізми реалізації прав і свобод людини та захисту прав у національних судах і міжнародних інституціях	5	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Вплив міжнародних договорів та конституційних змін на розвиток правової системи	5	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 2	15	0	0	15	12	42	-	-	-	-	-	-
Курсовий проект (робота)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	30	0	0	30	30	90	-	-	-	-	-	-

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основи конституційного права та його роль у державній системі	5
2	Тема 2. Міжнародні документи з прав людини та їх вплив на конституційне право	5
3	Тема 3. Методи порівняльного аналізу конституційних систем	5

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
4	Тема 4. Аналіз сучасних практик застосування конституційних норм та міжнародних стандартів у правозастосовчій діяльності	5
5	Тема 5. Механізми реалізації прав і свобод людини та захисту прав у національних судах і міжнародних інституціях	5
6	Тема 6. Вплив міжнародних договорів та конституційних змін на розвиток правової системи	5
Всього годин		30

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз випадків застосування міжнародних документів з прав людини у національних конституціях, зокрема Європейської конвенції з прав людини	4
2	Практичне порівняльне дослідження конституційних систем різних країн: визначення спільних та відмінних рис за допомогою таблиць та схем	4
3	Розробка кейс-стаді для аналізу впливу міжнародних стандартів на формування конституційних норм у конкретних країнах	3
4	Групове обговорення та презентація результатів порівняльного аналізу конституційних систем із застосуванням міжнародних документів	2
5	Практичне застосування методів порівняльного аналізу для визначення особливостей конституційних систем у різних регіонах світу	2
6	Аналіз практичних кейсів застосування конституційних норм та міжнародних стандартів у судовій практиці	5
7	Виконання вправ з оцінки механізмів реалізації прав і свобод людини у національних та міжнародних інституціях	5
8	Розбір та обговорення практичних ситуацій щодо впливу міжнародних договорів та конституційних змін на правову систему і суспільні відносини	5
Всього годин		30

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Написати реферат на тему ролі міжнародних документів у формуванні національних конституційних норм.	4
2	Провести порівняльний аналіз конституційних систем двох країн щодо гарантій прав і свобод громадян.	4
3	Розробити схему взаємодії між національним конституційним правом та міжнародним правом у контексті Європейської конвенції з прав людини.	4
4	Проаналізувати випадок застосування міжнародних стандартів у національній конституційній практиці на прикладі конкретної країни.	3
5	Аналіз практики застосування конституційних норм у захисті прав людини у національних судах та міжнародних інституціях	4
6	Порівняльна характеристика механізмів реалізації прав і свобод людини у конституціях різних країн	4
7	Розробка моделі взаємодії між національними судами та міжнародними інституціями у сфері захисту прав людини	4
8	Аналіз впливу міжнародних договорів на конституційне законодавство та правовий режим у країні	3
Всього годин		30

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- Усне опитування для перевірки розуміння ключових концепцій та термінів
- Тестування для оцінювання знань про конституційні системи та міжнародне право
- Написання есе для аналізу порівняльних аспектів конституційних систем
- Захист реферату або презентації з окремих модулів курсу
- Поточне оцінювання участі у дискусіях та обговореннях
- Модульний контроль для перевірки засвоєння окремих тем курсу
- Підсумковий іспит для комплексної оцінки знань та навичок

Методи навчання:

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки

у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 1. Конституційне право в міжнародному контексті: теоретичні засади та порівняльний аналіз		
Самостійна робота. Написати реферат на тему ролі міжнародних документів у формуванні національних конституційних норм.	ПРН 15. Знати основні положення міжнародних документів, що впливають на формування національних конституційних норм, розуміти їх роль у системі міжнародного та конституційного права. Вміти аналізувати порівняльні конституційні системи двох країн щодо гарантій прав і свобод громадян, а також розробляти схеми взаємодії між національним конституційним правом та міжнародним правом у контексті Європейської конвенції з прав людини. Володіти навичками аналізу застосування міжнародних стандартів у національній конституційній практиці.	25
Самостійна робота. Провести порівняльний аналіз конституційних систем двох країн щодо гарантій прав і свобод громадян.		25
Самостійна робота. Розробити схему взаємодії між національним конституційним правом та міжнародним правом у контексті Європейської конвенції з прав людини.		25
Самостійна робота. Проаналізувати випадок застосування міжнародних стандартів у національній конституційній практиці на прикладі конкретної країни.		25
Всього за модулем 1		100

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 2. Практичне застосування міжнародного та конституційного права у регулюванні суспільних відносин		
Самостійна робота. Аналіз практики застосування конституційних норм у захисті прав людини у національних судах та міжнародних інституціях.	ПРН 15. Знати механізми застосування міжнародного та конституційного права у сфері захисту прав людини, аналізувати практику застосування конституційних норм у національних судах та міжнародних інституціях. Вміти порівнювати механізми реалізації прав і свобод у різних країнах, розробляти моделі взаємодії судових систем, аналізувати вплив міжнародних договорів на національне законодавство. Володіти навичками аналізу та моделювання процесів взаємодії судових інституцій.	25
Самостійна робота. Порівняльна характеристика механізмів реалізації прав і свобод людини у конституціях різних країн.		25
Самостійна робота. Розробка моделі взаємодії між національними судами та міжнародними інституціями у сфері захисту прав людини.		25
Самостійна робота. Аналіз впливу міжнародних договорів на конституційне законодавство та правовий режим у країні.		25
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота (разом за семестр)		70
Підсумковий екзамен		30
Разом за курс		100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Лабораторні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни. Перескладання модульних робіт допускається за наявності поважних причин у визначені кафедрою строки.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання сторонніх матеріалів і несанкціонованих пристроїв під час виконання контрольних робіт, заліку або екзамену заборонено.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски відпрацьовуються згідно з індивідуальним графіком та правилами кафедри.

Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5249>));

Рекомендовані джерела інформації

1. Бровченко Н.В. Конституційне право зарубіжних країн: навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Правознавство» / Н.В. Бровченко. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2014. – 120 с.
2. Верлос Н.В. Конституційне право зарубіжних країн: курс лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Право» освітньої програми «Правознавство» / Н.В. Верлос. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2017. – 145 с.
3. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник / А. В. Войціховський ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. – 544 с.
4. Державне право зарубіжних країн (у схемах): Навч. Посіб. / Б. В. Калиновський, О. Я. Лапка, Н. Я. Лапка, Т. О. Пікуля, Л. А. Івершенко, Л. М. Козодой, К. В. Тарасенко; За заг. ред. О. Я. Лапки. – К.: КНТ, 2015. – 528 с.
5. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.; за ред.. В. В. Мицика. Харків : Право, 2019. Т. 1 : Основи теорії. 2019. 416 с.
6. Савчин М. Порівняльне конституційне право. – К.: Юрінком Інтер, 2020. – 328с.